

7739:1-5.

ACC. N.R. M. _____

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ulla Ekbladson
 Härad: Bjäre Adress: Skelid Klov
 Socken: Klov Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1941 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

(Etn. f. fol. bok)

Etn. II: 39-46.

Sektion 11. Byggnadskultur

ACC. N.R. N. 7739:1

Landskap: Skåne Upptecknat av: Elba Elbesson
Härad: Bjäre Adress: Melid Hov
Socken: Hov Berättat av:
Uppteckningsår: 1941 Född år 1846 i Småryd, Barup

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Lista 39 Kringbyggda gårdar

II: 39;

Gamla gårdar här äro alltmänt kringbyggda, vanligt med fähus mitt emot manbyggnaden, med porttider i den ena, och oftast i både de andra längerna. Den ena porten närmast manbyggnaden var avsedd för besökare och körrel av statvagnen, den andra porten var att köra inom när de hösta o.d.l. samt under vintern ha alla vagnar och redskap uti.

På mindre ställen där de endast hade en häst eller bara ett par kor, brukades, så kallat bjutal, det vill säga boningshuset och en länka eller tillhopabyggnad och gården ^{enbart} åt den andra för sidorna, då var det vanligen genomgång från boningshuset ut i ^{gården} ~~gården~~ ^{gården} ~~gården~~

exp. attas

ACC. N:R.

M. 7739:2

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Ella Ekesson

Härad:

Bjäre

Adress:

Thelid Krv

Socken:

Houf

Berättat av:

Uppteckningsår:

1941

Född år

1876

i Småryd K. Starup

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Lista n. 40 Boningshus och Stall bilden en långa
Det är inte så vanligt här, men förekommer en-
staka fall, oftast Boningshuset och Stall med
fähus, låg först ett porttider så låga med foder-
laga och lada.

II: 40

Lista 41 Gärdesgårdar. Typer liknande fig 30
finnes inte här. Alla gärdesgårdar äro av sten
kallades (järe) det skulle konst till att lägga,
och var nästan alltid samma man till det,
som var band att lägga järe bra.

II: 41.

p. all.

Den 1sta maj brukade bymännen samlas och då
skulle de också lägga upp möjligen nerfallna
järe mot allmänningen. För brukades mycket
med trä vid jären, numera anses ^{det} opraktiskt och
äro borttagna.

Aron 3

Lista 4. 3/4 Prior. För stroskad säd fanns inte.

Men i Bastad hos spannmåls-handlande Göbeck fanns en kiva där de kunde få torra stroskad säd.

Lista 43. Bastur (badstugor) fanns inte.

Bastur (baston) kallades den byggnad där linet torrades och bröts. Den var ungerfär i storlek $3\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ meter uppbyggd av sten och jord, taket var av sparrar deröver jordtorvor så sten och jordtorvor avanpa.

Louhi var en murad ugn kallad "galten". Röken fick gå ut genom dörren, vid sidan om galten bore bräder uppstapade till hyllor på vilka linet lades till torkning när galten var väl varm och elden uttagen. Dörren stängdes så där blev varmt och torrt. Sedan sutto de utanför bastuan och blödd.

Det fick passas upp så inte galten blev för varm ty då kunde linet ta eld.

II: 42

II: 43

avskr

Lista 44. Källnor

Malkkällnor liknade bastua men över gatten var bräder resta vilka möttes i toppen liknande ett tak.

När kornet var mältat, d. v. s. väl genomblötat i botten, lades det på en dogga attgro, när grodden var väl utsprungen fördes mältet till källnan att torkas. Det lades då på de omta lade bräderna över gatten att torka.

Fanns inte malkkällnor kunde de använda sig av bastuar och bätta upp bräder över gatten.

Lista 45. Byggnadsmaterial. Ekplankor, horisontellt mellan stolparna, i ryggar stugor tätades mellan plankorna med björknorske, på andra hus spikades furubräder utpå som klädsel och över sammanställningarna furusibbor. Tylik klädsel användes också på korsvirkeshus med råstensväggar. Tränaglar användes, i form av spik ungefär 2 dm. långa.

II:44

II:45

civ. h.

Lista 46 Halvdörrar och varor
Ja halvdörrar användes till stall och fähus,
och ibland även i boningshuren, i ryggar-
stugor var alltid halvdörrar ut gården i
länge förstås. Det berodde huru det blev
lämpligast om dörrarna skulle öppnas utåt
eller inåt.

Dörrarna voro sammanfogade med trä-
hängslen, har inte hört att de kallades varor.
Ett gott stycke in på dörren var spikad en ribba
^{en tum} två tum och 3 tum bred, på två ställen,
ribban skulle gå ett par tre tum utanom dör-
ren och i den biten var borrarat ett hål.

Mellan de två ribborna var en annan ribba
spikad, på längden, den var i båda ändarna
tillskottad till att sätta in i hållen på
två ribban. Ribbadana hängslen användes
på portar.

Etn. II: 46

enke